

'Hier stokt het hanige heilige woord'

Religie en poëzie liggen dicht bij elkaar en inspireren elkaar. Wie de preken van Martien Brinkman kent, weet dat hij daar graag wat gedichten doorheen weeft. Samen met PieterJan Mellegers publiceert hij een boek over tien (moderne) 'millenniumdichters', die hun gedichten vormen rond het thema 'zinvol leven'. Het boek wordt op zaterdag 9 november gepresenteerd in de Oude Kerk in Soest.

Het schrijven van het boek over tien hedendaagse dichters was voor de auteurs een 'ontdekkingsreis'. Want tijdens de productie vielen puzzelstukjes min of meer vanzelf op hun plek. 'Onze selectie van dichters voor het boek was totaal willekeurig; we hebben niet vooraf gekeken naar de rol van religie in hun werk', vertelt PieterJan Mellegers. 'Pas toen we de diepte in gingen en de werken nader begonnen te bestuderen, ontdekten we dat zij veel over geloofsthema's schreven. Dat was voor ons beiden een complete verrassing.'

Toegankelijk en levensbeschouwelijk

De titel van het boek, 'Hier stokt het hanige heilige woord', is ontleend aan een gedicht van de Marokkaans-Nederlandse dichter Mustafa Stitou, in zijn bundel 'Tempel'. Hij mag worden gerekend onder de millenniumdichters, poëzieschrijvers die rond de eeuwwisseling en daarna begonnen te publiceren. Maar wat typeert deze generatie woordkunstenaars nog meer? Martien Brinkman: 'Kenmerkend voor deze jonge generatie is dat ze heel toegankelijk zijn, net als hun werk. Veel van hen dragen hun werk voor op poëziefestivals en zijn eigenlijk 'performers'. Andere kenmerken zijn dat ze een grote maatschappelijke betrokkenheid hebben, dat ze autobiografisch schrijven en dat ze op een hele open en bijna luchtige manier schrijven over filosofische, levensbeschouwelijke en religieuze thema's.'

Toch niet de lichtste onderwerpen om over te schrijven, maar Martien en PieterJan benadrukken dat geïnteresseerde lezers zonder gevorderde poëziekennis zich geen zorgen hoeven maken. PieterJan: 'We hebben een panel lezers, die niet allemaal vertrouwd zijn met de hedendaagse dichtkunst gevraagd om het manuscript te lezen en zij vonden het goed leesbaar.' En dat is uiteraard ook ons doel; het werk moet voor een brede doelgroep toegankelijk en leesbaar zijn. Jong en oud, man en vrouw en van alle culturen en geloofsrichtingen. We schrijven het niet voor de literaire elite van 70-plus.'

Achtergrond

Het idee voor het boek ontstond al zo'n zeven jaar geleden, toen PieterJan Mellegers in De Bilt kwam wonen en in de Immanuëlkerk Martien Brinkman leerde kennen en het hoofdredacteurschap van het Kerkvenster van hem overnam. In onderlinge gesprekken ontdekten ze hun wederzijdse passie voor poëzie. Martien had al enkele boeken over het thema geschreven en PieterJan opperde het idee om een boek te wijden aan moderne dichters, omdat veel dichtbundels en beschouwende boeken over poëzie toch wat 'stoffig' aandeden en vaak gingen over de grote namen van weleer. En dat terwijl de jongere generatie op de grens van de 20e en 21e eeuw een schat aan prachtige poëzie oplevert. Zo kwamen de auteurs uit bij namen als Mark Boog, Babs Gons, Lieke Marsman, Mustafa Stitou en Rodaan Al Galidi. Tien in getal.

Leeswijzer

Een gedichtenbundel mag je het niet noemen, al zijn er veel prachtige gedichten of gedeelten daarvan in het 222 pagina's tellende boek opgenomen. Het boek is een verkenning, een reis door de gedachtewereld van de dichters en door hun werk, dat doordeesemd is van het thema 'zinnol leven'. PieterJan: 'Ze snijden vaak gevoelige thema's aan, ook die betrekking

hebben op hun eigen leven. Lieke Marsman bijvoorbeeld, die ongeneeslijk ziek is, verweeft in haar laatste gedichtenbundel passages waarin zij zoekt naar zingeving van haar leven, nu ze aan het einde komt.'

'Zij is een van de millenniumdichters die niet gepokt en gemazeld is door het geloof', vult Martien aan. 'En toch schuwt ze woorden over geloof, religie en God niet. Zelf noemde ze haar jongste bundel ook haar 'meest religieuze werk'. Dat is ook een kenmerk van de moderne poëziegeneratie. Vroegere generaties dichters konden zich in hun werk vaak heftig afzetten tegen religie en tegen God. Dat zie je bij deze jonge mensen niet. Ze benoemen veel spirituele, levensbeschouwelijke en religieuze thema's. Op een open en onbevangen manier. Mooi om te lezen.'

Martien Brinkman brengt als theoloog en poëziefhebber twee passies samen en die horen volgens hem ook bij elkaar: 'Religie en poëzie liggen heel dicht bij elkaar en gebruiken vaak ook dezelfde woorden om uiting te geven aan inhoudelijke thema's. Zoals genade, vergeving, verlossing, maar ook schepper en God.'

De auteurs zien 'Hier stokt het hanige heilige woord' als een beschouwende leeswijzer en een 'appetizer'. Door lezers te laten kennismaken met de millenniumdichters en een kleine selectie van hun werken, hopen zij interesse te wekken voor de vele prachtige poëziepareltjes die deze dichtersgeneratie op papier heeft gezet. Want ze zijn te mooi om niet te lezen.

Presentatie en gedichtenwedstrijd

Het boek wordt op 9 november om 15.30 uur gepresenteerd in de Oude Kerk in Soest. Uitgeverij 'Volzin', die ook het gelijknamige levensbeschouwelijke maandblad uitgeeft, maakt bij de presentatie tevens de uitslag bekend van een gedichtenwedstrijd die zij heeft uitgeschreven. In de jury zitten, naast Martien Brinkman en PieterJan Mellegers, ook OLK-gemeentelid Jeanine Kooistra, schrijfster Désanne van Brederode en Volzin-hoofdredacteur Greco Idema. Het thema van de wedstrijd is... 'Een zinnol leven'. Passend bij het thema van het boek en de naam van de uitgeverij. Wie nog wil meedingen naar een prijs kan nog gedichten inzenden tot uiterlijk 20 oktober aanstaande.

Zie: <https://volzin.nl/volzin-poeziewedstrijd-2024-zinnol-leven/>

Rob Jastrzebski